

Liliana Erasmus & Jeroen Hoogerwerf

Overal monsters en spoken

twintig gedichten en verhalen

met illustraties van Mariëlla van de Beek & Vanessa Paulina

Auteurs

Liliana Erasmus
Jeroen Hoogerwerf

Illustraties

Mariëlla van de Beek
Vanessa Paulina

Vormgeving

De Grafische Keuken

ISBN 978 94 91740 49 7
NUR 277

© 2017 **Levendig Uitgever**
www.levendiguitgever.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

De Duizend-en-méér-poot	<i>Liliana & Vanessa</i>	4
Spookje bang voor water	<i>Jeroen & Mariëlla</i>	8
De Miengu	<i>Liliana & Vanessa</i>	9
Pityu en de Nachtgeesten	<i>Jeroen & Vanessa</i>	13
De Vliegende Hollander	<i>Jeroen & Mariëlla</i>	17
Ma Yaya's talisman	<i>Liliana & Vanessa</i>	20
De Tenentrekker	<i>Liliana & Vanessa</i>	24
Trollen in het bos	<i>Jeroen & Mariëlla</i>	25
Klein Monstertje	<i>Liliana & Vanessa</i>	28
Verstoppertje	<i>Jeroen & Mariëlla</i>	32
Holderdeholder	<i>Jeroen & Vanessa</i>	34
Fluffy	<i>Liliana & Mariëlla</i>	36
De Witte Wieven	<i>Jeroen & Vanessa</i>	40
Blip	<i>Liliana & Mariëlla</i>	44
Onder mijn bed	<i>Jeroen & Vanessa</i>	48
Zombie Vis	<i>Liliana & Mariëlla</i>	52
De botten	<i>Jeroen & Vanessa</i>	53
Klopgeest Bob	<i>Liliana & Mariëlla</i>	56
Anansi en de spoken	<i>Jeroen & Vanessa</i>	57
Dame Van De Nacht	<i>Liliana & Mariëlla</i>	60

De Duizend-en-méér-poot

Als je op een eiland woont waar de zon altijd schijnt en de hemel zo blauw is dat het pijn doet aan je ogen, dan vergeet je soms hoeveel geluk je hebt. Geluk dat je op een tropisch eiland woont. Geluk dat je elke dag naar het strand kan gaan, dat het elke dag zomer is, dat je altijd buiten kan spelen. Maar vooral geluk... omdat je mens bent en geen hulpeloos beestje of insectje. Al was het voor de wereld beter geweest als bepaalde mensen fruitvliegjes waren. Of een dikke mug, die zijn makkelijker weg te slaan. Of een zandworm, diep in de grond.

Helaas behoorde Rino Rosa niet tot het dierenrijk, maar tot de dierenbeulen. Al van kleins af aan had hij iets tegen kruipende, fladderende, zoemende, klikkende ... tegen alles wat hem niet aanstond. Alles waar hij de kriebels van kreeg dus.

Zag Rino een spin die geduldig haar web weefde, dan haalde hij zijn hand er meteen doorheen. Kwam hij ergens een kakkerlak tegen, sprong hij er met beide voeten bovenop. Mieren drukte hij met zijn duim één voor één plat. En wespen spoot hij zo snel mogelijk, met de spuitbus 'tssshhhhh' uit de lucht. Hij kon het gewoon niet laten. Met mensen had Rino verder geen problemen. Vooral met jongens kon hij goed opschieten. Tenminste, sommige jongens, want die begrepen zijn spelletjes wel. Die werden niet kwaad op hem als hij een keertje met zijn katapult op een leguaan schoot. De meisjes wel. Meisjes vonden alles zielig. Meisjes werden altijd boos. En oudere mensen, die vond Rino maar vreemd. De ene keer werden ze kwaad op hem omdat hij achter de kat aanjoeg, en een andere keer vroegen ze hem om een slang weg te slingeren.

Rino vond het allemaal best. Toch was er iets wat hem niet lekker zat. Wat hij ook voor kattenkwaad uithaalde, zijn ouders trokken zich er niks van aan. Het was net alsof ze hem niet zagen. Dat kwam omdat ze hard moesten werken. En als je hard werkte, kreeg je last van vermoeidheid. Daar hadden de ouders van Rino heel veel last van. Zoveel, dat Rino de papegaai van de burens met stijfsel kon volspuiten, en dan deden zijn ouders nog steeds niks. 'Rino, Rino, Rino toch,' zuchtte zijn moeder terwijl ze met haar hoofd heen en weer schudde en de uien sneed.

'Tjonge jonge ...' Zijn vader plofte op de bank voor de tv. 'Zeg mij nou eens. Wat doen we toch verkeerd?' vroeg hij aan moeder alsof Rino daar zelf niet bij was. Alsof het over heel iemand anders ging. Moeder kookte verder, vader keek naar het nieuws, Rino ging naar buiten. Zo ging het meestal, maar niet voor eeuwig.

Op een avond, vlak voor het eten, was Rino steentjes aan het gooien buiten. Eén vogel wilde hij raken. Een duif, een parkiet, het maakte hem weinig uit. Dat wilde hij, omdat het hem nooit eerder gelukt was. Vlaktbij hem ging een chuchubi, een spotvogel, op een van de cactussen staan. Rino moest nu snel handelen. Als hij een wat grotere steen pakte, dan had hij misschien meer kans om de chuchubi te raken. Hij zag een stapel stenen liggen, greep er eentje beet ... en liet hem van schrik weer op de grond vallen!

Vanonder de stenen kroop de allerlangste, allerdikste, allergriezeligste duizendpoot die Rino ooit had gezien. Elke schub was zo groot als een guldenmunt, maar dan roodbruin en glibberig. Uit zijn zwarte kop staken twee rode sprieten die ongeduldig rond wiebelden. De duizendpoot bewoog langzaam, al had hij duizend gelige poten of misschien wel meer. Voorzichtig pakte Rino een nog grotere steen op. Hij tilde die hoog boven zijn hoofd, klaar om het vieze kruipende beest te verpletteren. Maar op datzelfde moment, kropen er nog meer beestjes naar buiten.

Het waren kleine duizendpootjes, een heel nest. Ze liepen alle kanten op en Rino wist niet waar hij moest beginnen. Hij begon wild om zich heen te trappen, bang om een van die engerds op zijn voeten te krijgen. Of erger nog, op zijn benen, recht in zijn broek! Hij smet de steen op de grond, pakte hem weer op ... 'plats!' en nog een plats, en nog één.

Toen Rino geen beweging meer om zich heen zag, gooide hij de steen weer op de stapel. Het begon donker te worden en moeder had hem al een paar keer geroepen. Zonder om te kijken, rende hij naar het licht toe dat door de deur van de keuken naar buiten scheen. Waar licht was, voelde hij zich veiliger. En ook al zouden zijn ouders hem niet geloven, toch waren ze bij hem, voor het geval dat.

Tijdens het eten wilde Rino er niet eens aan denken, aan die duizenden krioelende pootjes overal, laat staan erover praten. Aan tafel vonden zijn ouders hem misschien stiller dan normaal. Misschien vonden ze het wel vreemd dat hij zo weinig at. Maar wat ze ook van hem dachten, ze vroegen hem niets. Te warm, te moe, te laat om vragen te stellen. Zelfs toen Rino naar zijn kamer ging, in plaats van nog even naar buiten, zeiden ze geen woord. Ze haalden alleen hun schouders op, schoven de restjes in de vuilnisbak en werkten verder op hun apparaten.

Normaal lag Rino nooit voor twaalven in bed. Die avond ging hij vroeg onder de douche, poetste zijn tanden en trok een schoon slaapshirt aan. Hij snapte niet waarom hij zo moe was. Zouden zijn ouders hem besmet hebben? Duizendpoten verpletteren was hard werk. Maar nee, het was niet de eerste keer dat hij beestjes met stenen bekogelde. Terwijl hij de lakens opengooide, zag Rino honderden kleine duizendpootjes over het matras en de kussens wegkruipen. Hij deinsde achteruit, maar knipperde meteen flink met zijn ogen, en 'voep!', weg waren de duizendpootjes, allemaal verdwenen. Voor de zekerheid schudde Rino de lakens nog eens goed uit voordat hij in bed dook. En om te laten zien dat hij nergens bang voor was, deed hij het nachtlampje uit.

Onder de lakens begon het warm te worden. Rino's ogen glansden in het donker, maar hij bewoog geen millimeter. Ook niet om de lakens van zich af te gooien. Het was niet de eerste keer dat hij alleen, in de totale duisternis, wakker lag. Als hij weer eens een nachtmerrie kreeg, bleef hij ook zo liggen, doodstil en bezweet, net zo lang tot hij weer in slaap viel. Alleen was dat nu niet het geval. Rino had geen enkele reden om wakker te blijven. Daarom kneep hij zijn ogen dicht, in de hoop vanzelf in slaap te vallen. Maar op dat moment kwam het. Geen schaaap ging over een hekje. Nee, hij voelde een stekende pijn, in zijn been en die pijn verspreidde zich over zijn hele lijf.

Rino schreeuwde het uit. Met zijn ogen open zwiepte hij al het beddengoed van zich af. En daar, op zijn bed, in het donker, zag hij het liggen.

Hij wilde het licht weer aan, meteen! Maar zijn lampje bleek ineens zo ver weg. Toch wist hij het honderd procent zeker. Die schubben, die gelige poten, oneindig veel. Het was haar wel. Zeker weten dat zij het was. Al die kleine duizendpootjes. Rino slikte, maar zelfs slikken ging moeizaam. Háár kindjes, drong steeds dieper tot hem door. 'Want zij is ...' De woorden joegen achter hem aan op duizenden krioelende pootjes. '... de moeder!' wist Rino. Hij wilde het niet geloven. Het zou beter zijn als het niet waar was. Maar hij kon er niet meer omheen. Haar felrode voelsprietten hadden hem gevonden. En ze wilde maar één ding: Wraak! Wraak! Wraak!

Het grote licht floepte aan. Rino keek naar de angstige gezichten van zijn vader en moeder die plotseling in de deuropening stonden. Buiten adem vroegen ze hem wat er aan de hand was. Waarom hij zo schreeuwde. Of hij weer een nachtmerrie had gehad. Rino keek naar zijn been dat nog steeds zeer deed en warm aanvoelde.

'Je bent gestoken!' riep moeder toen ze de beetwond zag.

'Tjonge jonge ... da's een flinke!' zei vader. 'Dat moet vast een schorpioen zijn geweest.'

Ze begonnen allebei Rino's slaapkamer te doorzoeken, maar vonden spin noch schorpioen, laat staan de duizend-en-méér-poot die wraak kwam nemen.

Gelukkig maar, dacht Rino, want ineens begreep hij iets. Ineens zag hij wat hij nooit eerder had gezien. Dat ouders, hoe vreemd ze soms ook doen of zijn, niet zonder hun kinderen kunnen. Ouders zullen tot het uiterste vechten om hun kinderen te beschermen. In ieder geval, de meeste ouders, want die begrepen wel hoe het zat. Hij zou niet zonder zijn ouders kunnen, dacht Rino. Daarom besloot hij, diezelfde nacht nog, om nooit meer een ouder of een kind te verpletteren. Hoeveel kriebels hij ook van ze kreeg.

Spookje bang voor water

Het is echt waar wat je ziet,
Of je het nou gelooft of niet,
Dat is me toch een flater,
Dit spookje is bang voor water.

Het laken van het spookje wordt nooit nat,
Geen straal, geen druppel, nee, geen spat.
Bij regen blijft het spookje lekker thuis,
Want spookt het buiten, is het er niet pluis,

'Mezelf wassen doe ik nooit en te nimmer,'
Zegt het spookje, 'ik ben wel slimmer,
En laat mijn laken waaien in de wind,
Tot ik mezelf weer wit genoeg vind.'

Gaan alle spoken zwemmen in het meer,
En is het nog zulk verstikkend weer,
Dit spookje blijft aan de kant,
Want aan water heeft hij het land.

Moet hij plassen, dan doet hij blij,
Zijn laken een klein stukje opzij,
En je hoort het luide geklater,
Van het spookje, bang voor water.

De Miengu

Asheri kon al jong zwemmen. In het dorp waar ze woonde, durfde bijna niemand de zee uit te dagen. Behalve de vissers, een groep sterke, dappere, maar vooral wijze mannen. Met hun houten kano's gingen ze de zee op en met de lekkerste vissen kwamen ze terug aan land. Asheri's opa hoorde bij deze groep. Hij was een van de vissers die wel kon zwemmen. 'De zee en de rivieren zijn voor de vissen en voor de *miengu*, de watergeesten,' zeiden de dorpelingen. 'Mensen horen aan land.'

Om te kunnen varen of vissen, werd eerst gebeden en tabak of eten geofferd. Dan pas gaven de *miengu* een deel van hun zeerijk vrij. Dat was het geloof. Zo is het altijd gegaan, al eeuwen. De mensen van het land en de geesten van het water leefden in goede harmonie met elkaar. Als er een zieke was, bad het kustvolk de *miengu* om hulp. Ook als de mensen contact zochten met hun voorouders of met de goden zelf, boden de *miengu* een helpende hand. Maar dat betekende niet dat er nooit wat mis kon gaan.

Toen Asheri's vader ziek werd, hadden de gebeden en offers niet geholpen. Hij stierf en opa Sango bleef over als enige man in de familie. Samen met haar moeders, oma's en zussen, zorgde Asheri ervoor dat hun hut altijd op orde was. Dat er geweven, gekookt, gezongen, gebeden en geofferd werd. Asheri wist dat er op een gegeven moment getrouwd moest worden. Zo ging het nou eenmaal, al eeuwenlang. Meisjes werden uitgehuwelijkt, of Asheri het daar nou mee eens was of niet.

Gelukkig was opa Sango niet zoals de meesten. 'Als jij graag wilt leren zwemmen *muna*,' zei hij op een dag tegen Asheri, 'zwem!' Opa Sango pakte Asheri bij haar linkerarm en linkerbeen en zwaaide haar, alsof ze een visnet was, zo het water in. Het zwemmen ging niet meteen vanzelf. Asheri was zo geschrokken, dat ze veel water naar binnen slikte. Maar opa Sango stond vlak naast haar te kijken met zijn armen over elkaar en een glimlach op zijn gezicht. Als een hondje spetterde Asheri rond totdat ze er moe van werd. Opa Sango leerde haar drijven op haar rug, vooruit zwemmen en daarna mocht ze zelfs kopje onder. Niemand mocht het weten, meisjes mochten immers niet zwemmen. Bovendien hadden ze de *miengu* niet om toestemming gevraagd. Asheri en opa Sango hadden een geheim en dat hebben ze lange tijd kunnen bewaren.

Elk jaar vierden de dorpelingen het Ngondo-feest, twee weken vol rituelen om de *miengu* en hun voorouders te vereren. Kinderen mochten daar niet aan meedoen, maar dat vond Asheri niet zo erg. Hoe vaak had ze niet stiekem achter de bosjes meegekeken naar de dansers die op het ritme van de trommels rondbewogen. De in stro gewikkelde roeiers in hun extra lange kano's, de beschilderde lichamen en hoofdtooiën versierd met zeewier en schelpen. De muziek, de mensen, de parades ... ieder jaar hetzelfde.

Asheri deed haar dagelijkse taken zo goed en snel als ze kon. Voordat haar moeders en oma's weer thuis waren, zou ze terug zijn. Niesha, de oudste na haar, kon prima op de kleintjes passen. Het was toch maar voor eventjes. Asheri had maar een paar uurtjes nodig om te

En meteen, met één slag van die schitterende staart, verdwenen ze samen de oneindige diepte in.

'Asheri kon al jong zwemmen,' vertelde Opa Sango met een traan in zijn oog en een glimlach op zijn gezicht. 'De meeste mensen horen aan land. Maar soms wordt er eentje geboren voor de zee en de rivieren.' Volgens opa Sango leefde Asheri nog, want één keer per jaar, als het broeierig warm was en de rivier stiller dan normaal, kwam ze even aan land. Haar lange zwarte haren en de lievelingsdoek die ze om had, bleven op wonderbaarlijke wijze droog terwijl ze uit het water stapte. Wie niet bang was om haar aan te raken, kreeg de meest ongelofelijke avonturen cadeau. Verhalen over de wereld onder zee en de wezens die daar gelukkig rondzwommen en voortleefden. De vissen, de zeedieren, de planten en ... de *miengu*.

Pityu en de Nachtgeesten

Het indianenjongetje Pityu is helemaal alleen aan het jagen in het regenwoud. Met zijn pijl in de boog kijkt hij rond. Naar boven naar de reusachtige bomen om te zien of er een lekker vogeltje zit. Maar hij hoort alleen de brulapen uit de verte. Naar beneden tussen de struiken of daar een opossum zit of desnoods een agoeti. Maar hij komt de hele dag nog geen cavia tegen.

Het is al donker geworden als Pityu nog steeds in het midden van het bos loopt. Opeens hoort hij stemmen. De stemmen komen zijn kant op. Snel verstoppt hij zich achter een hele dikke woudreus. Hij is ontzettend bang.

Tussen de bladeren komen vreemde wezens zijn kant op sjokken. Ze lopen een beetje voorover gebogen op grote, zwarte voeten met enorme wiebeltenen. Hun handen lijken wel bereklauwen. Het haar hangt over hun hele gezicht en er steken twee puntige oren op hun kop omhoog. Hun kattenogen loeren, naar links, naar rechts, maar niet omhoog. Pityu hoort nog steeds hun stemmen. Het lijkt wel of ze een liedje zingen.

*Wij zijn de geesten van de nacht
Wij houden van het donker en van macht,
Met ons vreselijk prachtige gezang,
Maken we alle mensen doodsbang.*

'Het zijn nachtgeesten,' fluistert Pityu met trillende stem tegen zichzelf. En hij sluipt zo zacht mogelijk weg. Maar de nachtgeesten hebben hem toch gezien, of geroken, en ze komen achter hem aan. Snel klimt Pityu een boom in. En dat doet hij maar net op tijd. Een nachtgeest heeft zijn voet vastgepakt, maar Pityu schopt hevig en raakt gelukkig los. Hij klimt verder de boom in tot bijna bovenaan. Nu is hij veilig, want nachtgeesten kijken nooit omhoog, omdat ze bang zijn voor het licht van de sterren. Dat licht brandt in hun kattenogen.

De nachtgeesten staan rondom de boom waar Pityu bovenin is gaan zitten. De nachtgeesten lijken te overleggen met elkaar. 'Jongste nachtgeest,' zegt een van de oudere nachtgeesten, 'klim naar boven, pak dat joch en smijt hem naar beneden.'

